

τὰ ἀριστουργήματα τῶν τε νεωτέρων καὶ ἀρχαίων μουσικοδιδασκάλων.

Παραθέτοντες ἐνταῦθα ἀπόσπασμα χερουβικού Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη ὡς καὶ σημειώσεις τινὰς βιογραφικὰς αὐτοῦ ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν νὰ ἴδωμεν ἐνθαρρυνόμενον καὶ δι' ἄλλας τοιαύτας ἐκδόσεις τὸν πονήσαντα.

Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΚΚΟΥΖΕΛΗΣ

Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης, ὁ ἐπικληθεὶς Μαγίστωρ τῆς μουσικῆς, ἐγεννήθη ἐν Δυρραχίῳ τῆς Ἰλλυρίας καὶ κατὰ παράδοσιν ἤμασε κατὰ τὸν 18' αἰῶνα· στερηθεὶς παῖς ἔτι ὢν τοῦ πατρὸς του καὶ διατρανώσας μεγάλην κλίσιν πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὴν μουσικὴν, ἐξεπαιπυεδεύθη, ἐνεργεῖα τῆς μητρὸς του, εἰς τὰ ἐν Κ) πόλει ἐκπαιδευτήρια. Ὡς μαθητὴς διεκρίθη μεταξὺ ὄλων του τῶν συμμαθητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν ἐσκαῶπον συχνὰ διὰ τὴν ἐνδειάν του καὶ τὸν ἠρώτων τί ἔτρωγε, ὁ Ἰωάννης ἀπελῶς ἀπάντησεν ὅτι τρώγει κουρκιὰ καὶ ζέλια (χόρτα) ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ Κουκουζέλης. Ἀργότερα διὰ τῆς μαγικῆς αὐτοῦ φωνῆς καὶ τῆς ἀπαραιμίλλου του τέχνης κατώρθωσε νὰ ἐφελκύσῃ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν συγχρόνων του.

Μεταξὺ τῶν σωζομένων αὐτοῦ ἀριστουργημάτων εἶναι καὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατον χερουβικὸν τὸ καὶ παλατινὸν καλούμενον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν εὐχαρίστως παραθέτομεν πᾶν εὐγενῶς προσενεχθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ κ. Α. Νομισματίδου ἐκ τῆς συλλογῆς, ἣν προσεχώσας ἐκδίδει ὁ μουσολήπτος φίλος ἡμῶν κ. Ἀγαθάγγελος Κυριαζίδης. Νομίζομεν δὲ ὅτι, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους γνωρίζομεν ἐκδύσιν ἄξιαν καὶ παρέχομεν εἰς πολλοὺς τῶν ἀναγνώστων μᾶς εὐκαιρίαν νὰ ἴδωσι πῶς γράφεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν μουσικὴ. Σ. Δ.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἄν καὶ ἦταν πολὺ μικρὸ τὸ ἀνάστημά της καὶ θὰ τὴν ἐπαιρνες γιὰ τὴ μεγαλύτερη ἀδελφὴ τῆς κόουκλας της, ἡ κόρη τοῦ ρήγα τοῦ Χρυσοῦ νησιοῦ ἦταν ἡ πεῖδ ὠμορφῆ ἀρχοντοπούλα τῆς οἰκουμένης. Ὅταν ὁ πατέρας της τὴν εἶδε σὲ ἡλικίαν ποὺ ν' ἀγαπήσῃ καὶ ν' ἀγαπηθῇ, τὴν ρώτησε ἂν εἶχε ἀποστροφή γιὰ τὸν γάμο καὶ αὐτὴ τοῦ ἀπάντησε ὅχι.

— Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι, θὰ προσκλήσω σὲ ἀγῶνας καὶ σὲ χοροὺς ὅλα τὰ ρηγόπουλα τῆς γειτονίας γιὰ νὰ κάμῃς ἐλόγη ἄξιαν καὶ πρέπουσαν.

— Φυλάξου καλὰ, πατέρα, νὰ προσκλήσης τόσο κόσμο! Θὰ μῆς ἀδικᾷ σὲ μεγάλα ἐξόδα. Εἶναι πολλὸς καιρὸς ποὺ ἔχω ἓνα φίλο καρδιακὸ, καὶ δὲν θὰ μὲ λείπῃ τίποτα ἂν μοῦ δώκῃς γιὰ σύζυγο τὸ ἀηδόνι

ποῦ ψάλλει κάθε βράδυ στὴν τριανταφυλλιά ποὺ στολίζει τὰ παράθυρά μου.

Ὁ ρήγας, τὸ καταλαβαίνεται, μὲλις μπόρεσε νὰ βαστάξῃ νὰ μείνῃ, ὅπως ἀρμόζῃ σὲ ἄνθρωπο τῆς σειράς του, σοβάρως. Ἡ κόρη του ἤθελε νὰ πικρυντεῖ μὲ ἓνα πουλί! Ὁ γαμβρὸς του θὰ ἦταν περωτός! Καὶ θὰ κκμναν τὸ γάμο ἀπάνω σὲ κανένα δένδρο ἢ μέσα σὲ κλουδί; Αὐτὰ τὰ περιγέλια λύπησαν πολὺ τὴν ἀρχοντοπούλα καὶ τραβήχτηκε μὲ βουρκομένη καρδιά καὶ τὸ βράδυ, ἀκουμπισμένη στὸ παράθυρό της, ὅταν ἀρξισε τὸ ἀηδόνι νὰ κελαιδῆ τοῦ εἶπε:

— Ἄχ! ὠμορφο πουλί ποὺ λατρεύω, γιὰ μᾶς πέρασσε παιὰ ὁ καιρὸς τῆς χαρᾶς. Ὁ πατέρας μου δὲν θέλει νὰ στεφάνωθοῦμε.

Καὶ τὸ ἀηδόνι ἀπάντησε:

— Μὴ λυπᾶσαι, ἀρχοντοπούλα μου, ὅλα θὰ σιάξουν ἀφοῦ ἀγκαπιούμαστε.

Καὶ τὴν παρηγόρησε τραγουδώντας τὴν τὰ γλυκὰ τραγούδια ποὺ ἤξευρε.

II

Σαυτό τὸ ἀναμεταξὺ τρεῖς δράκοι (ἦταν τρεῖς μεγάλοι μάγοι) ἤλθον καὶ πολιορκήσαν τὸ Χρυσὸ νησί. Διὰ νὰ τοὺς τρομάξῃ κανεὶς δὲν ἦχαν ἀνάγκη ἀπὸ στρατὸ, γιὰτὶ ἦταν δυνατοὶ καὶ τρομεροὶ οἱ ἴδιοι. Προχώρησαν ὀλομόναχοι στὰ κάστρα, καὶ μὲ φωνὴ ποὺ ἐμοιάζε σὰν τρικυμιά, κήρυξαν ὅτι, ἂν σὲ τρεῖς μέρες δὲν παραδοθῶν τὰ κάστρα, θὰ τὰ κάμουν ὅλα γῆ Μαδιάμ καὶ θὰ χαλάσουν ὅλους τοὺς κατοίκους. Καὶ αὐτὰ ποὺ ἔλεγον ἦταν ἱκανοὶ νὰ τὰ ἐτελέσουν. Ἡ τρομάρα ἦταν τόσο μεγάλη ποὺ ὅλες οἱ μητέρες ἔτρεχαν μέσα στοὺς δρόμους μὲ τὰ κλαψιάρικα παιδιὰ τοὺς σφικτοαγκαλιασμένα καὶ πολλοὶ ἦταν ἀποφασισμένοι νὰ τὰ ξαπολάρουν καὶ νὰ πᾶν νὰ παραδοθῶν στοὺς τρεῖς μάγους.

Γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ὁ ρήγας σκαρφίστηκε νὰ στελεῖσῃ σ' ὅλα τὰ ρηγόπουλα τῆς γειτονίας μῆνυμα, μὲ ὑπόσχεσιν νὰ δώσῃ εἰς γάμον τὴν κόρη του, σὺ ποιον τὸν γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς τρεῖς μάγους. Μὰ ὅλα τὰ ρηγόπουλα βρίζοντας τὸν ἀγῶνα ἄνισο, ἀπέφυγαν νὰ τὸν ἀναλάβουν ἂν καὶ τὸ βραβεῖο τῆς νίκης ἦταν τόσο ὠμορφο. Καὶ ἔτσι λίγον πρὶν νὰ βραδυάσῃ ἡ τρίτη μέρα, ὅλος ὁ κόσμος φύλαγε νὰ χαθῇ κάτω ἀπὸ τὰ ριμάδια τοῦ κάστρου, ὅταν ἐκεῖνοι ποὺ φύλαγαν ἀπάνω στὸν πύργον, εἶδαν τοὺς τρεῖς δράκους νὰ βγοῦν μὲ χειρονομίες πόνου καὶ τρομάρας ἀπὸ τὴ σκηνή τους, ὅπου εἶχαν πάρει τὸν ἀπομυστήμερό τους ὕπνον καὶ νὰ φύγουν μουγκρίζοντας σὰν τρελλοὶ.

Ἡ χαρὰ ἦταν τόσο μεγάλη ὅσῳ μεγάλη ἦταν ἡ ἀπελπισία· ἀλλὰ δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν τὴν αἰτίαν τῆς ἀνελπιστίας αὐτῆς σωτηρίας καὶ ὁ ἓνας ἔλεγε τὸ μακρὸ του καὶ ὁ ἄλλος τὸ κοντὸ του.

— Πατέρα, εἶπε ἡ ἀρχοντοπούλα, πρέπει νὰ εὐχαριστήσῃς τὸ πουλί ποὺ ἀγαπῶ γι' αὐτὴν τὴν εὐτυχία. Πετώντας πῆγε στὴν σκηνὴ τῶν ἐχθρῶν μᾶς